

רַחֵל ואחר בניה של לאה שם את יוסף ורחל, **וְהוּא עֶבֶר לְפָנֵיהֶם** יעקב

אבינו עבר לפניהם כדי שאם ירצה עשיו להלחם ילחם איתו תחילה.

יוסף הצדיק כיסה על יופיה של רחל שלא יתן בה עשיו הרשע עיניו

כִּד סָגִירוּ בְּלִהוֹן, מֶה פְּתִיב כאשר השתחוו כולם לעשיו מה כתוב.

(בראשית לג) **וַתִּגְשֶׁן הַשִּׁפְחוֹת הַנָּה וַיִּלְדֶּיהָ**

וַתִּשְׁתַּחֲוֶינָּהּ. וּלְבָתֵּר פְּתִיב, וַתִּגַּשׁ גַּם לָאָה וַיִּלְדֶּיהָ

וַיִּשְׁתַּחֲוּ וְאַחֵר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרַחֵל וְגו'. וְהָא יוֹסֵף

לְבַתְרֵייתָא הָוָה, וְרַחֵל לְקַמִּיָּה ויש לשאול והרי יוסף היה עומד

אחרון ורחל היתה לפניו ולמה אמר הפסוק יוסף ורחל והיה צריך לומר רחל ויוסף.

אֶלָּא בְּרָא טָבָא, בְּרָא רַחֲמָא, צְדִיקָא דְעֵלְמָא, יוֹסֵף

אלא יוסף היה בן טוב בן אהוב צדיק העולם, **בִּיּוֹן דְּחֻמָּא עֵינִיָּה**

דִּהְהוּא רָשָׁע מְסַתְּכַל בְּנָשִׁין, דְּחִיל עַל אַמִּיָּה כיון שראה

שעשיו הרשע מסתכל בנשים פחד על רחל אימו, **נָפִיק מֵאַבְתָּרָה,**

וּפְרִישׁ דְּרוּעֵי וְגוֹפִיָּה, לכן יצא ממקומו שעמד מאחריה ובא לעמוד

לפניה ופרש זרועותיו וגופו **וְכִסִּי עָלֶיהָ, בְּגִין דִּלָּא יִתֵּן הֶהוּא**

רָשָׁע עֵינָיו בְּאַמִּיָּה וכך כיסה עליה שלא יתן בה עיניו אותו הרשע עשיו.

כְּמָה אֶתְסִגִּי כמה נתפשט יוסף כדי להסתיר את רחל, **שִׁית אַמִּין**

לְכָל סֵטֶר שש אמות לכל צד, **וְחָפָא עָלֶיהָ, וְלָא יָכִיל עֵינִיָּה**

דְּהִהוּא רָשַׁע לְשִׁלְטָאָה עָלָהּ, וכיסה עליה וכך לא יכלו עיניו של

אותו הרשע לשלוט עליה [ק"ח].

בלעם הרשע רצה להזיק את עם ישראל בעינו הרעה אך הסתכל בשבטי יוסף ובנימין שבהם לא שולטת עין הרע

בְּגוֹוְנָא דָּא, וַיֵּשֶׂא בְּלָעַם אֶת עֵינָיו, עֵינֹו כְּתִיב עינו כתוב

בלשון יחיד ולא שתי עיניו, דְּהִהוּא עֵינָא בִישָׂא (תְּרִין עֵינִין הָווּ

זְקִיף, אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא) דְּבַעָא לְאַסְתִּכְלָא עֲלִיָּהּ, והיינו כי הסתכל באותה

עין רעה שרצה להסתכל בה עליהם ולהזיקם. וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שׁוֹכֵן

לְשִׁבְטָיו. מָהוּ שׁוֹכֵן לְשִׁבְטָיו מהו שוכן לשבטיו. אֶלָּא שְׁבִטָא

דִּי־יוֹסֵף הָוָה תַּמּוֹן, וְשִׁבְטָא דְּבִנְיָמִין. אלא שבט יוסף ושבט בנימין היו

שם שלא שולטת בהם עין הרע שְׁבִטָא דִּי־יוֹסֵף, דְּלֹא שְׁלִטָא בָּהּ

עֵינָא בִישָׂא, דְּכְתִיב שבט יוסף לא שולטת בו עין הרע כמו שכתוב, (בראשית

מט) בֵּן פּוֹרֶת יוֹסֵף. מָאן בֵּן פּוֹרֶת למה נקרא שמו בן פורת.

דְּאַתְסִגִּי לְכַסָּאָה עַל אֲמִיָּה פורת מלשון פריה והתרבות כי התרבה

והתפשט לכסות על אימו רחל. בֵּן פּוֹרֶת עָלֵי עֵין, דְּלֹא שְׁלִטָא בִּיהּ

עֵינָא בִישָׂא. ולפיכך נאמרו בו בן פורת עלי עין הואיל והוא למעלה מהעין ואינה

אור הרשב"י

ומתפשט לכל צד, והתפשטותו להלביש
ההנהגה העליונה שלא יוכל סמ"ל להתקרב
לשם כלל והיינו שש אמות לכל צד שש קצוות
ההנהגה שבכל ספירה וספירה משש ספירות.

[ק"ח] וסוד הדבר כי יוסף הוא היסוד ואימו
רחל היא השכינה וסמ"ל רשע בא להסתכל
בה וליהנות מזיוה מיד רחל עולה למעלה
מהיסוד והיסוד מכסה על המלכות ומתגדל

הלימוד היומיומי

לע"נ אילנה חיה בת ויולה ע"ה

שולטת בו **שִׁבְטָא דְּבְנֵי־מִין, דְּכָתִיב בִּיהּ** שבט בנימין לא שולטת בו עין הרע כמו שכתוב (דברים לג) **וַיֵּין כְּתָפִיו שָׁכַן. וְכָתִיב** (דברים לג) **יִשְׁכּוֹן לְבַטָּח. מֵאִי לְבַטָּח** מהו לבטח. **דְּלֹא דָחִיל מַעֲיָנָא בִּישָׂא, וְלֹא דָחִיל מִפְּנֵעִין בִּישִׁין** שאינו ירא מעין הרע ולא ירא מפגעים רעים.

השכינה הקדושה רחל ראתה שבלעם הרשע רצה להזיק ופרסה כנפיה וכיסתה על שאר השבטים

אָמַר הֲהוּא רָשָׁע, אֲנָא אֶעְבֵּר שׁוֹרָה דָּא דְּלֹא אֶתְקִיִּים,
וְאֲנָא אֶסְתַּכַּל בְּדָקָא יָאוֹת אמר בלעם הרשע לעצמו אני קודם

אעביר ואסלק את שורה זו של יוסף ובנימין שלא יתקיימו ואז אסתכל בעין הרע על שאר השבטים כראוי. **רַחֵל הָיְתָה תַּמָּן, חֲמָאֵת דִּיעֵינָא דְּהֲהוּא רָשָׁע מִשְׁנָנָא לְאַבְרָם** השכינה הקדושה רחל היתה שם וראתה שהוא משנן את

חרבות עיניו להרע לישראל, **מָה עֲבָדַת מָה עֲשִׂיתָ. נִפְקַת וּפְרִישִׁת גְּדַפָּהָא עַל־יְהוּ, וְחִפָּאת עַל בְּרָהָא** יצאה ופרשה כנפיה על עם ישראל וכיסתה על בניה. **הָדָא הוּא דְּכָתִיב וַיִּשָּׂא בְלָעָם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל. כִּי־וַיִּזְכַּר רֹחַ דְּקִדְשָׁא, עֵינָא מִשְׁנָנָא** כיון שראתה השכינה הקדושה הנקראת רוח הקודש את עיניו

המשוננות כחרב, **מִיָּד וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים. עַל מָאן עַל מִי הִיתָה רוּחַ אֱלֹהִים. עַל יִשְׂרָאֵל. דְּפָרִישׁ גְּדַפּוּי, וְחִפָּא עַל־יְהוּן** כי

רוח הקודש שהיא השכינה פרשה כנפיה עליהם וכיסתה עליהם. **וּמִיָּד תָּבֵה הַהוּא**
רָשָׁע לְאַחֲרָא ומיד חזר אותו הרשע לאחוריו.

בתחילה יוסף כיסה על אימו ועבשיו האם כיסתה על בניה
בְּקִדְמִיתָא בְּרָא חָפָא עַל אַמִּיה. וְהִשְׁתָּא אִימָא חָפָא
עַל בְּרָא. בתחילה יוסף כיסה על אימו ועבשיו האם כיסתה על
בניה **אָמַר קִדְשָׁא בְּרִידָּהוּא, בְּהִהִיא שַׁעְתָּא דְּחָפָא אִיהוּ**
עַל רַחֵל אַמִּיה, דִּלָּא יִשְׁלוּט עֵינָא דְּהַהוּא רָשָׁע עָלָה
באותה השעה שיוסף כיסה על אימו שלא ישלוט בה עינו של עשיו הרשע אמר הקב"ה,
חַיִּיד, בְּשַׁעְתָּא דִּיִּיתִי עֵינָא בִּישָׁא אַחֲרָא לְאַסְתָּפְלָא עַל
בְּנִד וְעַל בְּנִי, אַמְּךָ תַּחֲפִי עַלִּיהוּ חייך שבשעה שתבא עין הרע אחרת
לשלוט על בניך ועל בני אימך תחפה ותכסה עליהם. **אַתָּה חָפִית עַל אַמְּךָ,**
אַמְּךָ תַּחֲפִי עַלִּיהוּ אתה כיסית על אימך ואימך תכסה עליהם.

ביום הכיפורים עם ישראל שבים בתשובה והמקטרג מקבל שער לעזאזל
והופך לסנגור

וַיֵּשָׂא אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת הַנָּשִׁים. הֵאֵי קָרָא, בְּרָזָא
דְּחֻכְמָתָא אַתְּמַר פסוק זה נאמר בסוד החכמה **בְּיוֹמָא**
דְּכַפּוּרֵי דְּבְנֵי עֲלָמָא קִיָּימִי בְּדִינָא ביום הכיפורים כאשר בני העולם
עומדים בדיון, **וַיִּשְׂרָאֵל תִּיְיבִין בְּתִיּוּבְתָא קָמִי קִדְשָׁא בְּרִידָּהוּא**
הוּא, לְכַפְרָא עַל חוּבֵייהוּ ועם ישראל שבים בתשובה לפני הקב"ה לכפר